

Finanšu izlūkošanas
dienests

PAVEIKTAIS PIRMAJĀ CETURKSNĪ

2020. GADA APRĪLIS

Finanšu izlūkošanas
dienests

IEVADS

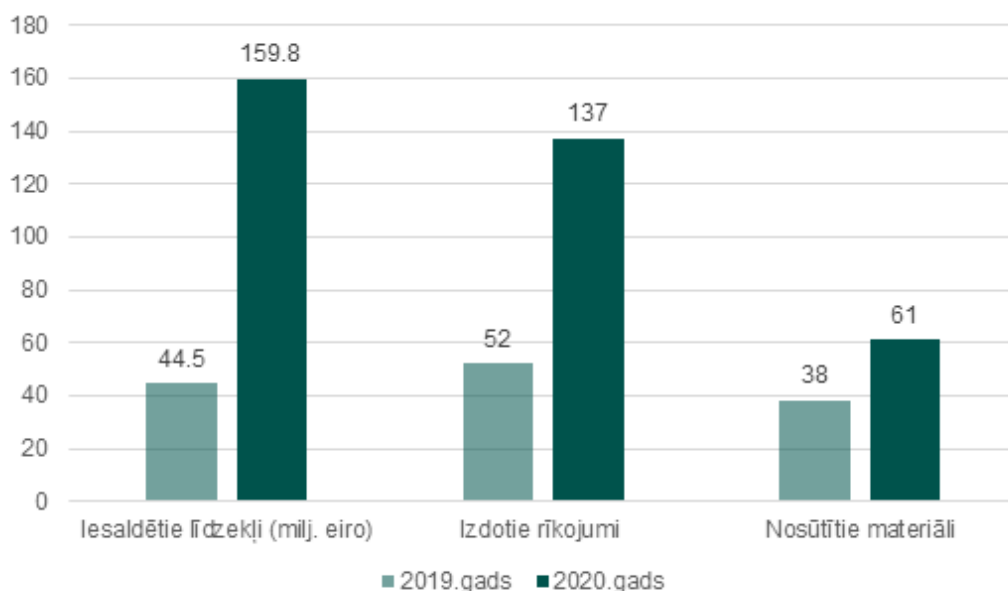
ĀRKĀRTĒJĀS SITUĀCIJAS LAIKĀ FINANŠU IZLŪKOŠANAS DARBĪBA NEMAZINĀS, ZIŅOTĀJI SAGLABĀ AUGSTU ATBILDĪBAS LĪMENI

Finanšu izlūkošanas dienests valstī noteiktās ārkārtējās situācijas laikā nav mazinājis darbības intensitāti, ko apliecina darbības rādītāji – gan iesaldēto līdzekļu apjoms, gan izdoto rīkojumu un tiesībaizsardzības iestādēm nosūtīto materiālu skaits. Savukārt, saņemto ziņojumu analīze rāda, ka arī ziņotāji ir saglabājuši augstu atbildības līmeni un marta beigās nav vērojams straujš ziņojumu par aizdomīgiem darījumiem skaita samazinājums. Pozitīvi vērtējams tas, ka ārkārtējās situācijas laikā pieaug tādu aizdomīgu darījumu ziņojumu skaits, kas iesniegti ne vēlāk kā trīs mēnešu laikā kopš darījuma veikšanas brīža, ļaujot atbildīgajām iestādēm ātri reaģēt uz potenciālo nodarījumu.

Finanšu izlūkošanas
dienests

FINANŠU IZLŪKOŠANAS DARBS

2020. gada pirmajā ceturksnī Finanšu izlūkošanas dienests izdevis 137 iesaldēšanas rīkojumus, iesaldējot iespējami noziedzīgi iegūtus finanšu līdzekļus 159,8 miljonu eiro apmērā, kas ir četras reizes vairāk nekā 2019. gada pirmajos mēnešos. Šajā laika posmā iesaldēti arī 2 nekustamie īpašumi un viens bankas seifs. Tiesībaizsardzības iestādēm nosūtīts 61 materiāls turpmākai izmeklēšanai, kas ir par 37% vairāk nekā 2019. gada pirmajā ceturksnī.

Finanšu izlūkošanas
dienests

SAŅEMTIE ZIŅOJUMI

Gada pirmajos mēnešos Finanšu izlūkošanas dienests saņēmis 1248 ziņojumus par aizdomīgiem darījumiem, līdzīgi kā 2019. gada pirmajos mēnešos, kad bija saņemti 1286 ziņojumi. Gada sākumā Finanšu izlūkošanas dienests saņēmis arī divus ziņojumus par iespējamu terorisma un proliferācijas finansēšanu, taču pēc rūpīgas pārbaudes aizdomas par terorisma un proliferācijas finansēšanu nav apstiprinājušās.

37% aizdomīgu darījumu ziņojumu iesniegti saistībā ar aizdomām par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, nenorādot iespējamu predikatīvu noziedzīgu nodarījumu.

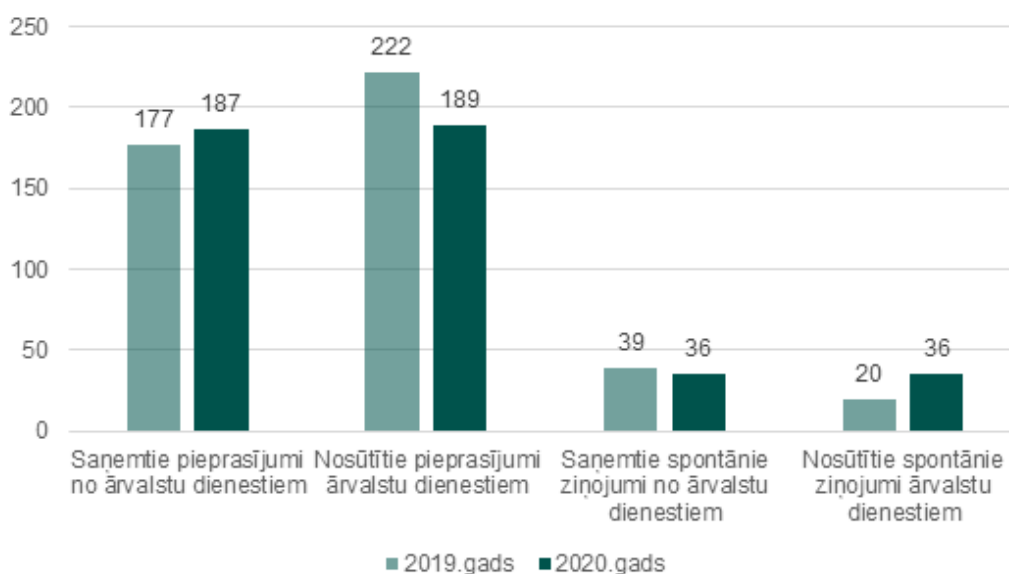
Gadījumos, kur iespējamie predikatīvie noziedzīgie nodarījumi ir identificēti, visbiežāk ir norādīti noziedzīgi nodarījumi nodokļu jomā, krāpšana, kā arī informācijas nesniegšana vai nepatiesu ziņu sniegšana par līdzekļu piederību un patieso labuma guvēju.

Finanšu izlūkošanas
dienests

STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA

Turpinot sadarbīties ar analogiem ārvalstu dienestiem, 2020. gada pirmajā ceturksnī Finanšu izlūkošanas dienests no ārvalstu izlūkošanas dienestiem saņēmis 187 pieprasījumus un nosūtījis 189 pieprasījumus. Pasaulē izsludinātā ārkārtējā situācija pandēmijas ierobežošanai ārvalstu finanšu izlūkošanas dienestu savstarpējo saziņu nav būtiski ietekmējusi.

Finanšu izlūkošanas
dienests

NILL RISKU IZVĒRTĒŠANA

Šī gada pirmajos mēnešos Finanšu izlūkošanas dienests sagatavojis stratēģiskos pētījumus par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas riskiem, tendencēm, apjomiem un jaunākajām izmantotajām metodēm, identificējot konkrētas noziedzīgas darbības un ievainojamības sektorālā līmenī. Piemēram, veikts pētījums par izložu un azartspēļu nozares noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas riskiem Latvijā, pētījums "Lietuvas finanšu sektora iespējamie noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas riski". Pētījumos iegūtā informācija tiek izmantota arī, izstrādājot nacionālo terorisma un proliferācijas finansēšanas riska novērtējumu par 2017. – 2019. gadu.

Ārkārtējās situācijas laikā gan finanšu institūcijās, gan citviet ir ieviestas izmaiņas klientu apkalpošanas kārtībā un tas var mudināt noziedzniekus izmantot situāciju ļaunprātīgiem mērķiem. Tādēļ Finanšu izlūkošanas dienests aicina finanšu iestādes un citus Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma subjektus būt atbildīgiem un informēt Finanšu izlūkošanas dienestu par aizdomīgiem darījumiem, kas iespējams saistīti ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, terorisma un proliferācijas finansēšanu.

Finanšu izlūkošanas
dienests

SADARBĪBAS KOORDINĀCIJA

2020. gada pirmajos mēnešos notikušas 52 Sadarbības koordinācijas grupas sanāksmes, kas ir trīs reizes vairāk nekā pērn šajā laikā. Finanšu izlūkošanas dienesta organizēto sadarbības koordinācijas platformu aktīvi izmanto tiesībaizsardzības iestādes, uzraudzības un kontroles institūcijas un privātā sektora pārstāvji. Konkrētas operatīvas lietas pārrunātas 17 sanāksmēs, savukārt pārējās – dažāda rakstura savstarpējās sadarbības jautājumi.

Finanšu izlūkošanas
dienests

TURPMĀKIE UZDEVUMI

2020. gadā, paralēli tradicionālajam finanšu izlūkošanas darbam – saņemt, analizēt un nodot tiesībaizsardzības un drošības iestādēm vai citu valstu finanšu izlūkošanas dienestiem informāciju par iespējami noziedzīgām finanšu plūsmām – Finanšu izlūkošanas dienests kā vadošā iestāde noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma finansēšanas un proliferācijas finansēšanas novēršanā, cita starpā, veiks arī šādus uzdevumus:

- nodrošinās Latvijas pārstāvību Eiropas Padomes ekspertu komitejas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas pasākumu jomā (Moneyval) procesos atbilstoši noteiktajam grafikam, koordinējot Moneyval rekomendācijās sniegto ieteikumu pilnveidi.
- izstrādās Nacionālo noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas risku novērtējumu par 2017.–2019. gadu un Jauno tehnoloģiju un virtuālo valūtu riska novērtējumu.
- izstrādās vairākus sektoru novērtējumus, t.sk. par valūtas maiņas kapitālsabiedrību, dārgmetālu, dārgakmeņu un to izstrādājumu tirdzniecības un nebanku kreditētāju sektoru.

Finanšu izlūkošanas
dienests

TURPMĀKIE UZDEVUMI

- izglītos noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas sistēmā iesaistītās personas, t.sk. Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma subjektus, uzraudzības un kontroles institūcijas, tiesībsardzības iestādes par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas riskiem, to mazināšanas un novēršanas iespējām, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas tipoloģijām un indikatoriem.
- uzturēs koordinētu Finanšu izlūkošanas dienesta, tiesībsardzības un drošības iestāžu sadarbību noziedzīgu finanšu līdzekļu plūsmas apkarošanā, kā arī nodrošinās efektīvu sadarbību ar publiskā un privātā sektora sadarbības partneriem gan stratēģiskā, gan operacionālā līmenī.
- uzsāks Apvienoto Nāciju Organizācijas Narkotiku un noziedzības novēršanas biroja lietojumprogrammas goAML ieviešanu, lai, sākot no 2021. gada otrās puses, tā aizstātu līdzšinējo Finanšu izlūkošanas dienesta pamatsistēmu un e-ziņošanas sistēmu.